

Ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen ja ulkomainonta eduskuntavaaleissa 2023

KH 10.10.2022 § 156
188/00.00.00.01/2022

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Vesa Ellonen p. 040 626 7070

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Eduskuntavaaleissa noudatetaan vaalilakia (714/1998). Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22.–28.3.2023 (keskiviikosta tiistaihin).

Vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen Joroinen on siirtynyt Kaakkois-Suomen vaalipiiristä Savo-Karjalan vaalipiiriin.

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon kulloisenkin epidemiatilanteen ja varautumaan siihen, että tilanne voi vaatia samanlaisia erityisjärjestelyitä, joita toteutettiin Covid-19 –pandemian osalta vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa. Tarvittaessa ministeriö ja THL myös antavat kunnille erityiset terveysturvallisuusohjeet samaan tapaan kuin kuntavaaleissa ja aluevaaleissa.

Kunnan on joka tapauksessa huolehdittava, että

- a) äänestyspaikkoja on riittävästi;
- b) äänestyspaikat ovat tiloissa, joissa on riittävää väljyyttä niin äänestäjille kuin vaalivirkailijoillekin. Kunta voi myös harkita yleisen ennakkoäänestyspaikan ja/tai vaalipäivän äänestyspaikan äänestystilan sijoittamista ulkotilaan (esimerkiksi konttiin, teltaan äänestyspaikan pihalle tai drive in -pisteeseen). Äänestyspaikkoja valittaessa on myös hyvä varautua siihen, että epidemiatilanteen äkillisesti huonontuessa osa äänestyksistä jouduttaisiin ottamaan vastaan ulkotiloissa;
- c) ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet kuitenkin huomioiden (vaalilain mukaiset enimmäisaukioloajat ovat arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 9-18);
- d) vaalitoimitsijoita rekrytoidaan riittävästi yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan ja kotiäänestykseen. Vaalilautakuntien päätösvaltainen kokoonpano on kolme jäsentä, mutta on hyvä varautua siihen, että vaalipäivän äänestys toimitetaan kaikkien viiden jäsenen ja vähintään yhden varajäsenen läsnä ollessa. Vaalitoimikuntia voidaan tarvittaessa nimetä useampia kuin yksi. Kaikkia vaalivirkailijatehtäviä varten on syytä rekrytoida myös riittävästi varahenkilöitä esimerkiksi mahdollisten sairastapausten varalta. Vaalivirkailijoiden rokotussuojasta on myös tarvittaessa hyvä huolehtia hyvissä ajoin ennen vaaleja;
- e) äänestyspaikoissa noudatetaan hyvää käsi- ja yskimishygieniaa. Kunnan on varauduttava järjestämään äänestyspaikkoihin käsihuuhdetta ja/tai käsienpesumahdollisuus. Tarvittaessa oikeusministeriö antaa myös muita ohjeita ennakkoäänestyspaikan terveysturvallisuusvarustelusta, esimerkiksi vaalivirkailijoiden mahdollisesta suojaruustuksesta ja muoviseinäkkeiden (suojapleksien) mahdollisesta käyttämisestä;
- f) myös ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus ja muut vaalitehtävät voidaan suorittaa riittävän väljissä tiloissa ja edellä sanottuja terveysturvallisuusperiaatteita noudattaen.

Ennakkoäänestyspaikat

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa.

Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ennakkoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Edellä mainituista ennakkoäänestyspaikkoja ovat suoraan lain nojalla muut paitsi kunnanhallituksen päätöksellä erikseen määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt. Ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina.

Kunnanhallitus siirtyi vuonna 2014 yhden äänestysalueen järjestelmään. Äänestysvilkkautta pyritään pitämään yllä viemällä ennakkoäänestyspaikka kylille eli kirjastoauto toimii ennakkoäänestyspaikkana. Kirjastoauto Jasso Toenperän käytöstä viikonloppuna 25.-26.3.2023 on sovittu Rantasalmen kunnan kanssa. Kustannukset maksetaan keskusvaalilautakunnan menokohdalta.

Liikkuvan äänestyspaikan jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoineen vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin.

Tiedot yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista sekä keskusvaalilautakunnan yhteystiedot on tallennettava vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään eduskuntavaalien osalta viimeistään 13.1.2023 klo 12.00.

Päivittäiset aukioloajat

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Ulkomainonta

Kuntaliiton ohje suosittaa, että ulkomainonta aloitetaan kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla viikkoa ennen ennakkoäänestyksen aloittamisesta päättyen vaalipäivän iltaan. Eduskuntavaalien 2023 vaalimainonta on siten sallittua 15.3. – 2.4.2023 kunnan järjestämällä vaalimainospaikoilla Kuvansissa ja kirkonkylällä. Vaalimainostelineiden käytöstä ei peritä korvausta vaaleihin osallistuvilta ryhmiltä.

Tekninen toimi hoitaa vaalimainostelineiden pystyttämisen ja poisviennin sekä asettaa mainostelineisiin ryhmien toimittamat vaalimainokset. Vaalimainoksia kiinnitetään jokaiselle ryhmälle samankokoiseen mainostilaan, joka on 780 mm (leveys) x 1160 mm (korkeus) per ryhmä. Vaalimainosten kiinnittämiseksi ryhmiä pyydetään toimittamaan ne Joroisten kunnanvirastolle, osoitteeseen Lentoasemantie 130, viimeistään perjantaina 10.3.2023 klo 15.00 mennessä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan luettelon eduskuntavaalien ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Lisäksi kunnanhallitus päättää hyväksyä ulkomainonnan kunnan järjestämällä vaalimainospaikoilla Kuvansissa ja kirkonkylällä 15.3. – 2.4.2023 välisenä aikana.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
